

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Van Yüzüncü Yıl University
The Journal of Social Sciences Institute
Yıl / Year: 2021 - Sayı / Issue: 51
Sayfa/Page: 89-108
ISSN: 1302-6879

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Web Tabanlı Öğretime Yönelik Tutumları* *Attitudes of Prospective Turkish Teachers towards Web-Based Teaching*

• Bünyamin SARİKAYA*
Yunus ŞAKIROĞLU**

* Doç. Dr., Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Muş/Türkiye. Assoc. Prof., Muş Alparslan University, Faculty of Education, Department of Turkish and Social Sciences Education, Muş/Turkey. b.sarikaya@alparslan.edu.tr ORCID: 0000-0002-8393-7127

**Arş. Gör., Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Muş/Türkiye. Res. Assist., Muş Alparslan University, Faculty of Education, Department of Turkish and Social Sciences Education, Muş/Turkey. y.sakiroglu@alparslan.edu.tr ORCID: 0000-0001-6151-7984

Makale Bilgisi | Article Information

Makale Türü / Article Type:

Araştırma Makalesi/ Research Article

Geliş Tarihi / Date Received:

08/06/2020

Kabul Tarihi / Date Accepted:

27/11/2020

Yayın Tarihi / Date Published:

31/03/2021

Atf: Sarıkaya, B. & Şakiroğlu, Y. (2021). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Web Tabanlı Öğretime Yönelik Tutumları. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 51, 89-108

Citation: Sarıkaya, B. & Şakiroğlu, Y. (2021). Attitudes of Prospective Turkish Teachers towards Web-Based Teaching. *Van Yüzüncü Yıl University The Journal of Social Sciences Institute*, 51, 89-108

Öz

Çalışmanın amacı Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarını ortaya koymaktır. Bu amaç kapsamında adayların konuyla ilgili tutumları öğrenim gördükleri sınıf düzeyleri, cinsiyet ve kişisel bir bilgisayara sahip olma değişkenleri bağlamında ele alınmıştır. Çalışmada adayların web tabanlı öğretime yönelik tutumlarını tespit etmeyi amaç edinen tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada veriler Erdoğan, Bayram ve Deniz (2007) tarafından geliştirilen “*Web Tabanlı Öğretim Tutum Ölçeği*” ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Muş Alparslan Üniversitesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenimlerini sürdüren 207 Türkçe öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Çalışmada veriler 2019-2020 eğitim- öğretim yılı güz döneminde toplanmıştır. Veriler bir istatistik programı (SPSS for Windows 22.0) kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik “*kararsız*” bir tutuma sahip oldukları ve öğrenim gördükleri sınıf düzeyleri, cinsiyet ve kişisel bir bilgisayara sahip olma değişkenlerinde anlamlı farklılık gösterdikleri bulunmuştur. Çalışmada elde edilen sonuçlar literatürdeki diğer çalışmalarla karşılaştırılmış ve bu bağlamda çalışma ile bağlantılı öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Web tabanlı öğretim, tutum, Türkçe öğretmeni adayları.

* Bu çalışma, Muş Alparslan Üniversitesi Rektörlüğü Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu tarafından etik açıdan uygun bulunmuştur (Kurul Karar Tarihi: 02/03/2020. Karar No: 3/20).

Abstract

The aim of this study is to reveal the attitudes of prospective Turkish teachers towards web based teaching. Within the scope of this purpose, the attitudes of the candidates on the subject were discussed in the context of their grade level, gender and having a personal computer variables. In the study, the scanning model which aims to determine the candidates' attitudes towards web based teaching was used. The data were collected using the “*Web Based Teaching Attitude Scale*” developed by Erdoğan, Bayram and Deniz (2007). The study group consists of 207 prospective Turkish teachers studying in Turkish Education Department of Muş Alparslan University. The data were collected in the fall semester of the 2019-2020 academic year and were analyzed using a statistical program (SPSS for Windows 22.0). As a result of the study, it was found that the prospective Turkish teachers had an “*indecisive*” attitude towards web based education and showed significant differences in the variables of class levels, gender and having a personal computer. The results of the study were compared with those in the other studies in the literature and recommendations related to the study were presented in this framework.

Keywords: Web based teaching, attitude, prospective Turkish teachers.

Giriş

Günümüzde hızla gelişen sosyal, ekonomik, teknolojik ve bilimsel ilerlemeler yaşam standartlarını ve yaşam tarzını büyük oranda etkilemiş ve değiştirmiştir. Özellikle teknolojik ve bilimsel ilerlemelerin yaşama yansımaları günümüzde, geçmişe oranla daha açık bir şekilde görülmektedir. Hızlı teknolojik gelişmeler kaydeden dünyada internetin ortaya çıkmasındaki temel amaç; iletişimi arttırmak, bilgi alışverişini kolaylaştırıp hızlandırmak ve araştırmacılara yeni imkânlar sağlamaktır. Günlük yaşamda internetin öneminin artmasıyla beraber farklı alanlardan çok daha fazla birey, gün boyunca internete erişim sağlamaktadır. Bu alanlardan birisi ve belki de en önemlisi eğitim-öğretim kurumlarıdır. Akademik alanda internet kullanımı öncelikle öğrenme ve araştırma amaçlı iken ilerleyen süreçte internet, öğrencilerin yaşamlarının önemli bir parçası olmuştur.

Bilgisayarların eğitim alanında kullanılmaya başlanması 1980’li yıllardan sonra artmaya başlar (Yılmaz ve Tüfekçi, 2013). Artık günlük yaşamda daha çok yer almaya başlayan bilgisayar teknolojileri, internetin de yaygınlaşmaya başlamasıyla birlikte ihtiyaç duyulan ve merak edilen bilgiye kısa sürede ulaşma imkânı sunmakta olup elde edilen bilgilerin paylaşımını da kolaylaştırmıştır. Teknolojideki bu hızlı gelişmeler; insanların bilimsel düşünme, problem çözme ve yaratıcı düşünme becerileri kazandıran bireyler olarak yetişmesini, bilgilerini

sürekli yenilemeyi, kendilerini geliştirmeyi zorunlu hâle getirmiştir (Dinçer ve Güçlü, 2012; Kaya, 2006).

Bilgisayar destekli öğretimin sağladığı avantajlar sayesinde öğrenimde kullanılan gereçler de web ortamında kullanılmaktadır (Yılmaz ve Tüfekçi, 2013). Günümüzde, bilgisayar destekli eğitimin bir uygulama biçimi olan internet kullanımı her geçen gün artmakta, web temelli eğitim giderek önem kazanmaktadır (Dağ ve Kırıkkaya, 2011). Okuldaki derslerde internetin kullanılarak eğitimin zenginleştirilmesine Web Tabanlı Öğretim (WTÖ) ya da internet yoluyla öğretim denilmektedir (Karadeniz ve Akpınar, 2015). WTÖ, eğitim-öğretimde ağ teknolojileri ve bilgisayar kullanımlarıyla gelişen koşulların bir boyutu bağlamında ele alınabilir.

Çağın gerektirdiği bazı zorunluluklarla birlikte günlük hayatta bilgiye daha fazla ihtiyaç duyma, daha fazla bilgi üretme ve bu bilgileri daha hızlı yayma ihtiyacı doğmuştur. Günümüzde karmaşık bir hâl alan başta eğitimsel, sosyal ve ekonomik gelişmelerin öğrencilerce anlaşılması ve çözümlenmesi giderek zorlaşmaktadır. Bu zorluğun giderilmesinde ilerleyen teknoloji ile beraber, birey-çevre uyumunu sağlamada temel araç olan öğrenme ve öğretme ortamları etkili olabilmektedir. Bu bağlamda, bilim ve teknolojinin hızla ilerlemesi ve bilginin hızlı artışı eğitimin görev ve sorumluluk alanının genişletilmesinde, eğitim için yeni gereksinimlerin oluşturulmasında ve eğitim için yeni olanakların oluşturulması noktalarında eğitim sürecini etkilemektedir.

Diğer taraftan eğitim sistemlerinin ve müfredatların, bilimdeki teknolojik olanaklar sonucu eğitim teknolojilerindeki yeni fırsatları dikkate alma gereksinimi doğmuştur (Alkan, 1997: 16). Bu anlamda WTÖ, sunduğu birçok yenilik ile büyük grupların eğitiminde, yeni eğilimler ve yeni teknolojiler oluşturan bir sistem biçiminde iş görmektedir. Grafik, metin, video canlandırma, resim ve ses öğelerinin birlikte işe koşulduğu çoklu öğrenme ortamları, öğrenmeyi ve öğretimi geleneksellikten kurtarmaktadır. Nitekim ortaya konulan bir çalışma sonucunda, bireylerin öğrendiklerinin büyük kısmının duyularıyla elde edildiği (Çilenti, 1988: 35) göz önünde bulundurulduğunda WTÖ'nün kazandırdığı çeşitli görsel ve işitsel öğelerin eğitim ortamlarını olumlu anlamda etkilediği ifade edilebilir. Dolayısıyla WTÖ'nün etkileşimi artırması ve daha fazla insana ulaşma imkânı sağlaması, geleneksel uygulamaların tek yönlülüğünü ve sınırlarını ortadan kaldırmaktadır.

WTÖ'nün, bağımsız bir öğrenme ortamı oluşturmasının yanında, sınıf ortamını desteklemesi ve tüm zekâ türlerine uygun bir ortam sağlaması da onu eğitimin önemli bir unsuru haline getirmiştir.

Bu durum, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını karşılama, öğrenme motivasyonlarını artırma ve günümüz şartlarına uygun bir öğrenme-öğretme ortamı sunma hususlarında büyük kolaylıklar sağlamaktadır.

World Wide Web kanalıyla yürütülen WTÖ’de, tartışma ve haber grupları, etkileşimli web sayfaları, sohbet odaları, dosya transferi, e-mail gibi internet olanakları vasıtasıyla öğreticiler ve öğrenenler arasında eşzamanlı iletişim kurulabilmektedir. Ağ teknolojileri hem çok daha fazla birey arasında iletişimi sağlamakta hem de çok daha fazla veriye erişim olanağı sunmaktadır.

Alanyazın ışığında (Vrasidas ve McIsaac, 2000; Tuysuz, Akcay ve Aydın, 2005; Çayırıcı, 2007; Tüysüz ve Aydın, 2007; Demir, 2010; Vural, 2014) WTÖ’nün web ortamındaki bilgilerin erişilebilir olması, web sitelerinde yapılan güncellemelerin sisteme çok kısa sürede yansması, çeşitli programlar aracılığıyla nesne ve animasyonların üç boyutlu şekilde hazırlanabilmeleri, farklı web sayfalarına bağlantı araçları sayesinde hızlı bir şekilde ulaşılabilmesi, internet sayesinde insanların birbirlerine kolaylıkla ulaşabilmeleri, tekrar ve dönütlerin sağlanması, çeşitli yönleriyle ekonomik olması gibi olumlu yönleri sayılabilir.

WTÖ’nün yukarıda ifade edilen olumlu yanlarının yanı sıra birçok olumsuz yönü de ifade edilebilir. Alanyazında yapılan kimi çalışmalarda (Çayırıcı, 2007; Demir, 2010; Baltacı ve Akpınar, 2011; Çiftçi, 2012; Vural, 2014) bu olumsuzluklar dile getirilmiştir. Teknolojide meydana gelen değişikliklerin sitelere uyarlanmasının zorluk yaşatması, teknik alt yapı maliyetinin yüksek olması, internet bağlantılarında meydana gelebilecek kesintilerin eğitimi etkilemesi, geleneksel eğitimdeki öğretmenin mimik, vücut hareketleri, ses tonu gibi anlatımı etkileyen unsurları barındırmaması, beceri ve tutum ile ilgili hedef davranışların kazandırılmasında ve bu davranışların nasıl değerlendirileceği konusunda yetersiz kalması bu olumsuzluklardan bazılarıdır.

Bilimsel çalışmalarda üzerinde sıklıkla çalışılan kavramlardan biri de tutumdur. Tutum “bir bireye atfedilen ve onun psikolojik olay ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan eğilimdir. Tutumun gücü; bilişsel, duygusal ve davranışsal öğelerin toplamına eşittir ki bu da yerleşmiş tutumlarda yüksektir. Bir tutum ne kadar güçlüyse onu değiştirmek de o kadar zordur.” (Erkuş, 1994) Tutum kavramı ayrıca “bir bireyin bir olguya ya da olaya karşı inanç ve yaklaşımları” (Yenilmez ve Özabacı, 2003) olarak da tanımlanabilir.

Literatür incelendiğinde öğretmen adaylarının WTÖ’ye yönelik tutumlarının incelendiği çalışmalar bulunmaktadır. Durmuş ve Bağcı (2013) öğretmen adaylarının WTÖ’ye yönelik tutumlarını farklı

değişkenler bağlamında belirlemeyi amaçladıkları çalışmaları sonucunda, öğretmen adaylarının WTÖ'ye yönelik tutumlarının kararsız düzeyde olduğunu tespit etmişlerdir. Ancak söz konusu araştırmanın çalışma grubunda sadece 41 Türkçe öğretmeni adayı bulunmaktadır. Çalışma iki farklı üniversitede yapılmış olsa da katılımcı sayısının az olduğu (127) ifade edilebilir.

Akgün (2015) çalışmasında uzaktan eğitim öğrencilerinin web tabanlı öğretime yönelik tutumlarını incelediği çalışmasının sonunda öğrencilerin web tabanlı öğretime yönelik tutumlarının olumluya yakın kararsız seviyede olduğunu tespit etmiştir. Ancak söz konusu çalışmanın katılımcıları arasında Türkçe öğretmeni adayları yer almamaktadır.

Yenilmez, Balbağ ve Turgut (2017) öğretmen adaylarının “uzaktan eğitime yönelik tutumları üzerinde cinsiyet, bölüm, akademik performans, internet kullanım süresi, en çok zaman harcanan internet sitesinin türünün ve uzaktan eğitimle ilgili sahip olunan ön bilginin etkisi”ni incelemeyi amaçladıkları çalışmalarının sonucunda öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının orta düzeyden yüksek olduğunu saptamışlardır. Bu araştırmanın katılımcıları arasında Türkçe öğretmeni adayları ise bulunmamaktadır.

Literatürde bu çalışmanın amacına en yakın araştırma Çetin, Çalışkan ve Menzi (2011) tarafından yapılmıştır. Çalışma kapsamında “Türkçe öğretmen adaylarının internet kullanımına yönelik tutumları ile web tabanlı öğretime yönelik tutumlarının incelenmesi” amaçlanmıştır. Çalışma sonunda Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik ‘olumlu’ bir tutum içerisinde oldukları tespit edilmiştir. Ancak ilgili çalışma bir sempozyumda (bilgi şöleni) özet bildiri olarak sunulmuş olup çalışma daha sonra detaylı bir şekilde alana sunulmamıştır.

Yukarıda öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarının incelendiği çalışmalara ek olarak Türkçe öğretmen adaylarının web 2.0 araçlarına yönelik algılarının ele alındığı (Aytan ve Başal, 2015), web tabanlı öğrenmenin ilköğretim okulu düzeyindeki öğrencilerin öğrenme tutumlarına etkisinin araştırıldığı (Tüysüz ve Aydın, 2007), Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarının incelendiği çalışmalar (Asan, 2002; Erkan, 2004; Çelik ve Bindak, 2005; Pala, 2006; Yenilmez ve Ersoy, 2008; Usta ve Korkmaz, 2010; Kol, 2010; Şahin ve Akçay, 2011) bulunmaktadır. Bu çalışmalarda bilgisayar destekli eğitime yönelik tutumların olumlu olduğu saptanmıştır. WTÖ'ye yakın bir konu olan uzaktan eğitim konusunda da alanda yapılmış çalışmalar bulunmaktadır. Ural (2007), Yılmaz ve Güven (2015), Birişçi (2013), tarafından yapılan

çalışmalarda öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin olumsuz yönde olduğu saptanmıştır. Gujjar, Akhlaque ve Hafeez (2007), Tabata ve Johnsrud (2008) tarafından yürütülen çalışmalarda ise uzaktan eğitime yönelik öğrencilerin olumlu bir bakış açısına sahip oldukları tespit edilmiştir.

WTÖ ile ilgili yurt dışında yapılan çalışmalarda da genellikle katılımcıların WTÖ'ye yönelik olumlu tutuma sahip oldukları tespit edilmiştir. Na ve Lee (1993) araştırmalarında öğretmenlerin eğitimlerinde bilişim teknolojilerini kullanma hususunda WTÖ'ye yönelik olumlu tutum içinde olduklarını saptamışlardır. Hewlett (2000) çalışmasında öğrencilerin WTÖ ile yapılan öğrenmelerinin geleneksel öğretim yöntemi ile yapılan öğrenmeye göre daha etkili olduğunu ve öğrencilerin daha yüksek puan aldıklarını belirtmiştir. Seng ve Mohamad (2002) çalışmalarında WTÖ ile eğitim veren kurslarda öğrenim gören öğrencilerin ilgi alanlarındaki konularda daha olumlu tutumlar kazandıklarını belirlemişlerdir. Hayes ve Billy (2003) WTÖ ile yapılan eğitimin etkilerini araştırdıkları çalışmalarında WTÖ ile yapılan eğitimin geleneksel öğrenme yöntemleri kadar etkili olduğunu saptamışlardır. Javed (2008) çalışmasında web tabanlı eğitim ile geleneksel yüz yüze eğitim arasında başarı anlamında bir fark olmadığını Hwang, Vu ve Chen (2012) ise WTÖ ile yapılan eğitimin geleneksel eğitimden daha etkili olduğunu belirlemiştir. Victoria (2003) WTÖ'nün öğrencilere konuların öğretilmesinde öğretmenlere kolaylıklar sağladığı ve öğrenci tutumları üzerinde olumlu etkiler barındırdığı sonucuna ulaşmıştır.

WTÖ'de başarılı bir eğitimin olması için bu eğitime yönelik tutumların da olumlu olması gerekir. Tutumlar ne kadar olumlu olursa WTÖ'nün de amaçlarının gerçekleşme düzeyi o kadar yüksek olur. Öğrenme ve öğretme sürecinin yapılandırılmasında bilgisayar ve ağ teknolojisi kullanımının işe koşulması büyük önem arz etmektedir. WTÖ, eğitimde bilgisayar ve ağ teknolojilerinin kullanımıyla şekillenmiş değişimlerin bir ürünüdür. Bu bağlamda, geleneksel eğitim anlayışından ve uygulamalarından meydana gelen eksiklik ve sınırlılıkları aşmak, öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımlarını sağlamak WTÖ ile mümkün olabilir. WTÖ'nün sağladığı birçok avantajın olmasının öğretmen adaylarının tutumlarına olumlu etkisinin olacağı düşünülmektedir. Alanyazında yapılan çalışmalar incelendiğinde Türkçe öğretmeni adaylarının WTÖ'ye yönelik tutumlarının araştırıldığı çalışma sayısı neredeyse yok denecek kadardır. Bu açıdan çalışmanın alana katkı sunması hedeflenmektedir. Bu amaçla, bu çalışmada Türkçe Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin Web Tabanlı Öğretime yönelik tutumları araştırılmıştır.

1. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarının belirlenmesidir. İfade edilen amaç bağlamında şu alt amaçlara ulaşılmak hedeflenmiştir:

1. Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumları hangi düzeydedir?

2. Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumları öğrenim gördükleri sınıf düzeyi değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?

3. Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumları cinsiyet değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?

4. Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumları kişisel bir bilgisayara sahip olma değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?

2. Yöntem

2.1. Çalışmanın Modeli

Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarını tespit etmek amacıyla yapılan bu çalışma, nicel araştırma çeşitlerinden biri olan ‘tarama’ araştırmasına göre yürütülmüştür. Tarama araştırması, bir konuya yönelik katılımcıların fikir, eğilim, tutum, yetenek vb. özgülüklerinin tespit edildiği ve genel olarak başka çalışmalara oranla çok daha kalabalık örneklemle gerçekleştirilen araştırmalardır (Büyüköztürk vd. 2016: 177). Bu tür araştırmalarda örneklemin geniş tutulması esastır. Bu desen, herhangi bir evrenden alınan örnekleme ele alınan çalışmalar aracılığıyla evrenin tamamındaki eğilimin, tutumun, fikirlerin nümerik ya da nicel bir biçimde tanımlanmasına kaynaklık eder (Creswell, 2017: 155-156). Örneklem üzerinden elde edilen veriler yoluyla da evren hakkında çıkarsamalar yapılır.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Dönemi’nde, Muş Alparslan Üniversitesi Türkçe Eğitimi Ana bilim Dalı 1, 2, 3 ve 4. sınıfında öğrenim görmekte olan Türkçe öğretmeni adayları oluşturmaktadır. Çalışma için örneklem seçimine gidilmemiş, evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır. Buna göre çalışma, uygulamanın yapıldığı gün okula gelen ve çalışmaya gönüllü olarak katılan öğretmen adaylarıyla yürütülmüştür.

Tablo 1. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Özellikleri

Değişkenler	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Sınıf	1	31	15,0
	2	62	30,0
	3	39	18,8
	4	75	36,2
Cinsiyet	Kadın	134	64,7
	Erkek	73	35,3
Kişisel Bilgisayar Sahip olma durumları	Evet	93	44,9
	Hayır	114	55,1

Tablo 1 irdelendiğinde Türkçe öğretmeni adaylarının öğrenim gördükleri sınıf değişkeni bağlamında 31'i (%15,0) 1, 62'si (%30,0) 2, 39'u (%18,8) 3, 75'i (%36,2) 4. sınıf olarak dağılmaktadır. Türkçe öğretmeni adaylarının cinsiyet değişkeni bağlamında 134'ü (%64,7) kadın, 73'ü (%35,3) erkek biçiminde dağılım göstermektedir. Türkçe öğretmeni adaylarının kişisel bilgisayar sahibi olmaları değişkenine göre 93'ü (%44,9) evet, 114'ü (%55,1) hayır olarak dağılmaktadır.

2.3. Veri Toplama Aracı

Çalışmada Erdoğan, Bayram ve Deniz (2007)'in geliştirdikleri “*Web Tabanlı Öğretim Tutum Ölçeği*” kullanılmıştır. Ölçek, araştırmacıların faktör analizi çalışması sonucunda iki ayrı alt başlıktan oluşmuştur. Söz konusu iki alt başlık alan yazında yapılan çalışmalar ve uzman fikirleri ile desteklenerek “Web Tabanlı Öğretimin Etkililiği Boyutu (1-17. maddeler)” ve “Web Tabanlı Öğretim Karşı Direnme Boyutu (18-26. Maddeler)” biçiminde isimlendirilmiştir. Yazarlar tarafından ölçme aracının Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0.91 saptanmıştır (Erdoğan, Bayram ve Deniz, 2007: 10). Bu çalışma için ise ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0.89 olarak yüksek çıkmıştır.

Ölçme aracı likert tipidir ve 26 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki maddelerin düzeyini tespit etmek amacıyla “Tamamen katılıyorum” (5), “Katılıyorum” (4), “Kararsızım” (3), “Katılmıyorum” (2) ve “Kesinlikle Katılmıyorum” (1) ifadeleri tercih edilmiştir. Ölçekten en az 26, en fazla 130 puan alınabilmektedir. Söz konusu puanın yüksek olması Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarının olumlu, düşük olması ise Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarının olumsuz olduğunu anlatmaktadır.

2.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma ölçeği sınıflara gidilerek araştırmacılar tarafından Türkçe öğretmeni adaylarına elden dağıtılmıştır. Ölçeği doldurmaları için adaylara belirli bir süre verilmiştir. Adaylarca doldurulan ölçek, araştırmacılar tarafından yine aynı yolla toplanmıştır.

Araştırmada veriler bir istatistik programıyla analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesi sürecinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak standart sapma, ortalama, sayı ve yüzde kullanılmıştır. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında tek yönlü Anova testi kullanılmıştır. Anova testinden sonra farklılıkların belirlenmesi amacıyla tamamlayıcı post-hoc analizi için Scheffe testi tercih edilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ kabul edilmiştir.

Verilerin analizinde Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanları beşli likert ölçekten elde edildiğinden katılımcıların tutumlarını açıklayabilecek puan aralıkları belirlenmiştir. İlgili aralıklar şöyle ifade edilebilir:

$$130-26 = 104$$

$$104:5 = 20.8$$

26-46 puan aralığı = çok olumsuz

47-67 puan aralığı = olumsuz

68-88 puan aralığı = kararsız

89-109 puan aralığı = olumlu

110-130 puan aralığı = çok olumlu tutumu ifade etmektedir.

2.5. Araştırmanın Etik İzinleri

Araştırmada, “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” bağlamında uyulması ifade edilen bütün kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci kısmı olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” ibaresi bağlamında ifade edilen fiillerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmenin yapıldığı kurul= Muş Alparslan Üniversitesi Rektörlüğü Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarih ve sayısı= 21.02.2020 - E.2982

Etik değerlendirme belge sayı numarası = 10879717-050.01.04

3. Bulgular ve Yorumlar

Çalışmanın bu alt başlığında çalışma kapsamında ulaşılan bulgulara ve ona bağlı yorumlar yer almaktadır.

Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik genel tutum düzeyleri Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Web Tabanlı Öğretime Yönelik Tutum Puanları

	N	Ort	Ss	Min.	Max.	Alpha
Web Tabanlı Öğretimin Etkililiği	207	50,759	16,721	17,000	85,000	0,949
Web Tabanlı Öğretime Karşı Direnme	207	26,348	8,351	9,000	45,000	0,810
Web Tabanlı Öğretime Yönelik Genel Tutum	207	77,106	22,605	26,000	130,000	0,947

Tablo 2 incelendiğinde Türkçe öğretmeni adaylarının “web tabanlı öğretimin etkililiği” alt boyut ortalaması 50,759±16,721 (Min=17; Maks=85), “web tabanlı öğretime karşı direnme” alt boyut ortalaması 26,348±8,351 (Min=9; Maks=45) olarak bulunmuştur. Türkçe öğretmeni adaylarının “web tabanlı öğretime yönelik genel tutum” ortalaması 77,106±22,605 (Min=26; Maks=130), olarak saptanmıştır. Bu puan Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik “kararsız” bir tutuma sahip olduklarını göstermektedir.

Tablo 3. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Web Tabanlı Öğretime Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyine Göre Puanları

	Grup	N	Ort	Ss	F	p	Fark
Web Tabanlı Öğretimin Etkililiği	1	31	52,097	15,309	25,781	0,000	1>2 3>2 4>2
	2	62	37,677	12,789			
	3	39	56,795	17,451			
	4	75	57,880	13,317			
Web Tabanlı Öğretime Karşı Direnme	1	31	26,065	9,640	5,433	0,001	3>2 4>2
	2	62	23,065	8,400			
	3	39	28,359	9,207			
	4	75	28,133	6,351			
Web Tabanlı Öğretime Yönelik Sınıf Değişkenine Göre Genel Tutum	1	31	78,161	21,629	21,202	0,000	1>2 3>2 4>2
	2	62	60,742	18,549			
	3	39	85,154	23,808			
	4	75	86,013	17,854			

Tablo 3 irdelendiğinde Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik genel tutumları öğrenim gördükleri sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir (F=21,202; p=0,000<0.05). 1. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanlarının (\bar{x} =78,161), 2. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik

tutum puanlarından ($\bar{x}=60,742$) yüksek olması farkın nedenidir. 3. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanları ($\bar{x}=85,154$), 2. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanlarından ($\bar{x}=60,742$) yüksek bulunmuştur. 4. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanları ($\bar{x}=86,013$), 2. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanlarından ($\bar{x}=60,742$) yüksek bulunmuştur.

Ölçeğin alt boyutlarına yönelik bulgular incelendiğinde Türkçe öğretmeni adaylarının “web tabanlı öğretimin etkililiği” alt boyut puanları öğrenim gördükleri sınıfa göre anlamlı farklılık göstermektedir ($F=25,781$; $p=0,000<0.05$). 1. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretimin etkililiği puanlarının ($\bar{x}=52,097$), 2. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretimin etkililiği puanlarından ($\bar{x}=37,677$) yüksek olması farkın nedenidir. 3. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretimin etkililiği puanları ($\bar{x}=56,795$), 2. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretimin etkililiği puanlarından ($\bar{x}=37,677$) yüksek bulunmuştur. 4. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretimin etkililiği puanları ($\bar{x}=57,880$), 2. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretimin etkililiği puanlarından ($\bar{x}=37,677$) yüksek bulunmuştur.

Öğrenim görülen sınıf düzeyi değişkenine göre öğretmen adaylarının “web tabanlı öğretime karşı direnme” alt boyutunda anlamlı farklılık görülmektedir ($F=5,433$; $p=0,001<0.05$). 3. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime karşı direnme puanlarının ($\bar{x}=28,359$), 2. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime karşı direnme puanlarından ($\bar{x}=23,065$) yüksek olması farkın nedenidir. 4. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime karşı direnme puanları da ($\bar{x}=28,133$), 2. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime karşı direnme puanlarından ($\bar{x}=23,065$) yüksek bulunmuştur.

Tablo 4. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Web Tabanlı Öğretime Yönelik Tutumlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Puanları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Web Tabanlı Öğretimin Etkililiği	Kadın	134	49,448	16,392	-	0,127
	Erkek	73	53,164	17,161	1,533	
Web Tabanlı Öğretime Karşı Direnme	Kadın	134	25,067	8,179	-	0,003
	Erkek	73	28,699	8,203	3,049	
Web Tabanlı Öğretime Yönelik Cinsiyet Değişkenine Göre Genel Tutum	Kadın	134	74,515	22,597	-	0,025
	Erkek	73	81,863	21,984	2,257	

Tablo 4 irdelendiğinde Türkçe öğretmeni adaylarının cinsiyet değişkenine göre web tabanlı öğretime yönelik ortalama tutum puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t_{(205)}=-2.257$; $p=0.025<0,05$). Erkek öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanları ($\bar{x}=81,863$), kadın öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanlarından ($\bar{x}=74,515$) yüksek bulunmuştur.

Ölçeğin alt boyutlarına yönelik bulgular incelendiğinde Türkçe öğretmeni adaylarının “web tabanlı öğretimin etkililiği” alt boyutu puanlarında cinsiyete göre anlamlı farklılık söz konusu değildir ($p>0,05$).

Türkçe öğretmeni adaylarının cinsiyet değişkenine göre “web tabanlı öğretime karşı direnme” alt boyut puanlarında anlamlı farklılık söz konusudur ($t_{(205)}=-3.049$; $p=0.003<0,05$). Erkek öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime karşı direnme puanları ($\bar{x}=28,699$), kadın öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime karşı direnme puanlarından ($\bar{x}=25,067$) yüksek bulunmuştur.

Tablo 5. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Web Tabanlı Öğretime Yönelik Tutumlarının Kişisel Bilgisayar Sahibi Olma Değişkenine Göre Puanları

	Grup	N	Ort	Ss	t	p
Web Tabanlı Öğretimin Etkililiği	Evet	93	57,118	13,916	5,252	0,000
	Hayır	114	45,570	17,076		
Web Tabanlı Öğretime Karşı Direnme	Evet	93	28,430	7,171	3,318	0,001
	Hayır	114	24,649	8,876		
Web Tabanlı Öğretime Yönelik Bilgisayar Sahibi Olma Değişkenine Göre Genel Tutum	Evet	93	85,548	19,253	5,144	0,000
	Hayır	114	70,219	22,874		

Tablo 5 irdelendiğinde Türkçe öğretmeni adaylarının kişisel bilgisayar sahibi olma değişkenine göre web tabanlı öğretime yönelik ortalama tutum puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t_{(205)}=5.144$; $p=0.000<0,05$). Kişisel bilgisayar sahibi olan Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanları ($\bar{x}=85,548$), kişisel bilgisayar sahibi olmayan Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanlarından ($\bar{x}=70,219$) yüksek bulunmuştur.

Ölçeğin alt boyutlarına yönelik bulgular incelendiğinde Türkçe öğretmeni adaylarının kişisel bilgisayar sahibi olma değişkenine göre “web tabanlı öğretimin etkililiği” alt boyut puanlarında anlamlı farklılık söz konusudur ($t_{(205)}=5.252$; $p=0.000<0,05$). Kişisel bilgisayar sahibi olan Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretimin etkililiği puanları ($\bar{x}=57,118$), kişisel bilgisayar sahibi olmayan Türkçe

öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretimin etkililiği puanlarından ($\bar{x}=45,570$) yüksek bulunmuştur.

Türkçe öğretmeni adaylarının kişisel bilgisayar sahibi olma değişkenine göre “web tabanlı öğretime karşı direnme” alt boyutu puanlarında anlamlı farklılık söz konusudur ($t_{(205)}=3.318$; $p=0.001<0,05$). Kişisel bilgisayar sahibi olan Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime karşı direnme puanları ($\bar{x}=28,430$), kişisel bilgisayar sahibi olmayan Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime karşı direnme puanlarından ($\bar{x}=24,649$) yüksek bulunmuştur.

Sonuç

Çalışmada Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarının tespit edilmesi amaçlanmaktadır. İlgili amaç doğrultusunda çeşitli sonuçlara ulaşılmış ve bu sonuçlar alanyazındaki benzer çalışmalarla tartışılmıştır.

Çalışmada Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik genel tutum ortalaması 77,106 olarak saptanmıştır. Bu değer Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik “kararsız” bir tutuma sahip olduklarını göstermektedir. Böyle bir sonucun meydana gelmesinde adayların WTÖ hakkında yeterli bilgiye sahip olmaması veya öğrenim gördükleri üniversitede web tabanlı öğretime yönelik az etkinlik görmüş olmalarından kaynaklanabilir. Durmuş ve Bağcı (2013) öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarını inceledikleri çalışmalarında öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarını ‘kararsız’ olarak bulmuşlardır. Akgün (2015)’ün bir çalışması sonucunda öğrencilerin web tabanlı öğretim tutumlarının olumluya yakın ‘kararsız’ seviyesinde olduğu ortaya çıkarılmıştır. Çetin vd. (2011) yaptıkları çalışmada Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik ‘olumlu’ bir tutum içerisinde olduklarını tespit etmişlerdir. İlgili çalışma ile bu çalışmada farklı sonuca ulaşılmasında çalışma gruplarının özelliklerinin etkili olduğu ifade edilebilir. Aytan ve Başal (2015) çalışmalarında Türkçe öğretmeni adaylarının derslerinde Web 2.0 araçlarının kullanılması açısından olumlu bir algı içerisinde olduklarını saptamışlardır. Bu tespitler ışığında Türkçe öğretmeni adaylarının WTÖ hakkında genel olarak olumsuz bir tutum içinde olmadıkları bu tutumun da günümüz şartları için olumlu bir gösterge olduğu ifade edilebilir. Teknolojinin bu kadar ilerlediği bir çağda öğretmen adaylarının olumlu tutumlar barındırmaları kayda değerdir.

Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik genel tutumlarında öğrenim gördükleri sınıf seviyesine göre anlamlı

farklılık söz konusudur ($p=0,000<0.05$). 4. sınıfta öğrenim gören Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanları ($\bar{x}=86,013$) en yüksek iken 2. sınıfta öğrenim gören Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanları ($\bar{x}=60,742$) en düşük bulunmuştur. Son sınıfa gelen Türkçe öğretmeni adaylarının dört yıl boyunca aldıkları eğitimleri düşünüldüğünde bu bulgunun ortaya çıkması kabul edilebilir bir durum olarak düşünülebilir. Durmuş ve Bağcı (2013) öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarını inceledikleri çalışmalarında sınıf değişkenine göre anlamlı farka ulaşmış ve dördüncü sınıfta öğrenim gören öğrencilerin web tabanlı öğretime yönelik tutum puanlarını en yüksek olarak bulmuşlardır. İlgili çalışmanın sonuçları bu çalışmanın sınıf değişkeni sonucu ile benzerlik göstermektedir. Çetin vd. (2011) yaptıkları çalışmada Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarında sınıf bağlamı için anlamlı farka ulaşmamışlardır.

Çalışma kapsamında ulaşılan başka bir sonuç ise Türkçe öğretmeni adaylarının cinsiyet değişkenine göre web tabanlı öğretime yönelik ortalama tutum puanlarının anlamlı farklılık göstermesidir ($p=0.025<0,05$). Erkek öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanları ($\bar{x}=81,863$), kadın öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanlarından ($\bar{x}=74,515$) yüksek bulunmuştur. Durmuş ve Bağcı (2013) çalışmalarında erkek öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanlarının kadın öğretmen adaylarının puanlarına göre daha yüksek olduğunu bulgulamışlardır. Ancak söz konusu bulgu anlamlı fark oluşturmamıştır. Akgün (2015) çalışmasında erkek öğrencilerin web tabanlı öğretime yönelik tutum puanlarının cinsiyet değişkenine göre erkeklerin lehine olduğunu saptamıştır. Özudođru ve Özudođru (2017) yaptıkları çalışmada öğrencilerin web tabanlı öğretime yönelik tutum puanlarının cinsiyet bağlamında anlamlı bir değişiklik ifade etmediğini bununla birlikte kadın öğrencilerin tutumlarının daha yüksek olduğunu saptamışlardır. Çetin vd. (2011) yaptıkları çalışmada Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarında cinsiyete göre anlamlı farka ulaşmamışlardır. Bu çalışma kapsamında erkek öğretmen adaylarının WTÖ'ye bakış açılarının daha olumlu olması çalışma grubunun özelliğinden kaynaklanabilir. İlgili üniversitede öğrenim gören erkek Türkçe öğretmeni adaylarının teknoloji, web, bilgisayar, internet kavramları ile daha yakından ilgilendikleri araştırmayı yürüten araştırmacılar tarafından da bilinmektedir.

Türkçe öğretmeni adaylarının kişisel bilgisayar sahibi olma değişkenine göre web tabanlı öğretime yönelik ortalama tutum puanları

anlamli farklılık göstermektedir ($p=0.000<0,05$). Kişisel bilgisayarlı olan Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanları ($\bar{x}=85,548$), kişisel bilgisayarlı olmayan Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum puanlarından ($\bar{x}=70,219$) yüksek bulunmuştur. Bu değışkende bu bulgunun oluşmasının son derece doğal olduğu ifade edilebilir. Çetin vd. (2011) de yaptıkları çalışmada Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumlarında kişisel bir bilgisayara sahip olma değışkenine göre anlamlı farka ulaşmışlardır. İlgili sonucun bu çalışmanın sonucu ile benzerlik gösterdiği söylenebilir. Kişisel bilgisayara sahip olan bireylerin teknoloji, web ve internet kaynakları ile daha yakından ilgilenmeleri bunun bir doğal sonucu olarak görülebilir.

Çalışmada ulaşılan bulgular bağlamında şu öneriler geliştirilmiştir:

- Alanyazında yapılan çalışmalarda ve bu çalışmada web tabanlı öğretime yönelik tutumlarda cinsiyet değışkenine göre kadın öğrencilerin tutum puanlarının daha düşük olduğu bulunmuştur. Bunun sebepleri ile ilgili daha somut ve uygulamalı çalışmalar yapılmalıdır.

- Bu çalışmada Türkçe öğretmeni adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutumları çeşitli değışkenlere göre ele alınmıştır. Araştırmacılar aynı konuyu farklı değışkenler (öğrencilerin sosyoekonomik durumu, yaşadıkları şehirler vb.) bağlamında da ele alabilirler.

- Özelde Türkçe öğretmeni adaylarının genelde ise öğretmen adaylarının web tabanlı öğretime yönelik tutum ve görüşleri nitel araştırmalarla da belirlenebilir.

Kaynakça

- Akgün, F. (2015). Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Web Tabanlı Öğretime Yönelik Tutumları ve Çevrim İçi Teknolojilere Yönelik Öz-Yeterlik Algılarının İncelenmesi. *9th International Computer & Instructional Technologies Symposium Tam Metni içinde* (s. 20-22).
- Alkan, C. (1997). 21. Yüzyılda Eğitimde Yeniden Yapılanma Gereksinimi ve Yapılanmanın Esasları. *Teknik Eğitim Fakültesi Dergisi*, (6), 13-18.
- Asan, A. (2002). Fen ve Sosyal Alanlarda Öğrenim Gören Öğretmen Adaylarının Bilgisayara Yönelik Tutumları. *Eurasian Journal of Educational Research*, 7 (1), 136-146.

- Aytan, T. ve Başal, A. (2015). Türkçe Öğretmen Adaylarının Web 2.0 Araçlarına Yönelik Algılarının İncelenmesi. *Turkish Studies- International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10 (7), 149-166.
- Baltacı, M. ve Akpınar, B. (2011). Web Tabanlı Öğretimin Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi. *Fırat University Journal of Social Science*, 21(1), 77-88.
- Birişçi, S. (2013). Video Konferans Tabanlı Uzaktan Eğitime İlişkin Öğrenci Tutumları ve Görüşleri. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 1(2), 24-40.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cresswell, J. W. (2017). *Araştırma Deseni-Nitel, Nicel ve Karma Yöntem Yaklaşımları*. Demir, S. B. (Çev.). Ankara: Eğiten Kitap.
- Çayırıcı, Ç. (2007). *İlköğretim 7. Sınıfta Web Tabanlı Portfolyo Uygulaması: Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Örnekleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Çelik H, C. ve Bindak, R. (2005). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Bilgisayara Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (10), 27-38.
- Çetin, O., Çalışkan, E. ve Menzi, N. (2011). Türkçe Öğretmen Adaylarının İnternet Kullanımına Yönelik Tutumları ile Web Tabanlı Öğretime Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *4. Uluslar Arası Türkçenin Eğitimi Öğretimi Kurultayı Özet Bildiri Metni* (s. 8-9).
- Çiftçi, S. (2012). *Web Temelli Eğitimde Bilişüstü Haritalama Aracının Öğrencilerin Öz Düzenleme Becerilerine, Bilişüstü Farkındalıklarına ve Başarılarına Etkisi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çilenti, K. (1988). *Eğitim Teknolojisi ve Öğretim*. Ankara: Yargıcı Matbaası.
- Dağ, F. ve Kırıkkaya, E. (2011). 8. Sınıf Doğal Süreçler Ünitesi İçin Web Tabanlı Öğretim Materyali Hazırlığı: Farklı Alan Uzmanlarının Materyal Hakkındaki Görüşleri. *5th International Computer & Instructional Technologies Symposium Özet Bildiri Metni* (s. 22-24).

- Demir, D. (2010). *Web Tabanlı İnteraktif Cisimlerin Dayanımı Eğitimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi / Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dinçer, S. ve Güçlü, M. (2012). Fen Bilgisi Eğitiminde Bilgisayar Destekli Simülasyon Kullanımının Etkililiği ve Yeni Yönelimler: Bir Meta-Analiz Çalışması. 6. *Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu* Tam Metni içinde (s. 35-48).
- Durmuş, A. ve Bağcı, H. (2013). Öğretmen Adaylarının Web Tabanlı Öğretime Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 225-231.
- Erdoğan, Y., Bayram, S. ve Deniz, L. (2007). Web Tabanlı Öğretim Tutum Ölçeği: Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi Çalışması. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 4(2), 1-14.
- Erkan, S. (2004). Öğretmenlerin Bilgisayara Yönelik Tutumları Üzerine Bir İnceleme. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(12), 141-145.
- Erkuş, A. (1994). *Psikolojik Terimler Sözlüğü*. Ankara: Doruk Yayınları.
- Gujjar, A. A., Akhlaque, M. ve Hafeez, M. R. (2007). A study of students' attitude towards distance teacher education programme in Pakistan. *Turkish Online Journal of Distance Education TOJDE*, 8(4), 152-171.
- Hayes, M. ve Billy, A. (2003). Web-Based Modules Designed to Address Learning Bottlenecks in Introductory Anatomy and Physiology Courses, *Interactive Multimedia Electronic Journal of Computer-Enhanced Learning*, 1(2).
- Hewlett, M. (2000). Teaching Molecular Biology on the Web. 16.10.2020 tarihinde <http://naweb.unb.ca/proceedings/2000/mjhNAWeb.html> adresinden alınmıştır.
- Hwang, G., Vu, P. ve Chen, C. (2012). An Online Game Approach for Improving Students' Learning Performance in Web-Based Problem-Solving Activities. *Computers & Education*, 59(4), 1246- 1256.
- Javed, S. H. (2008). *Online Facilitated Mathematics Learning in Vocational Education: A Design-Based Study*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Victoria Üniversitesi.
- Karadeniz, A. ve Akpınar, E. (2015). The Effect of Web-Based Instruction on Elementary Students' Academic Achievement. *Education and Science*, 40(177), 217-231.

- Kaya, Z. (2006). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kol, S. (2010). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *International Conference On New Trends And Their Implications* Tam Metni içinde (s. 11-13).
- Na, S. ve Lee, M. (1993, September). Predictions of Teachers' Computer Use in Korean Vocational Agriculture High School. *20th Annual National Agriculture Education Research Meeting*, TN, Nashville.
- Özabacı, N. Ş. ve Yenilmez, K. (2003). Yatılı Öğretmen Okulu Öğrencilerinin Matematik ile İlgili Tutumları ve Matematik Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(14), 132-146.
- Özüdoğru, G. ve Özüdoğru, A. (2017). Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Öğrencilerinin Web Tabanlı Öğretim Deneyimlerinin İncelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 865-879.
- Pala, A. (2006). İlköğretim Birinci Kademe Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojilerine Yönelik Tutumları. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 77-188.
- Seng, L. ve Mohamad, F. S. (2002). Online Learning Is it Meant for Science Courses? *Internet and Higher Education*, 5(2), 109-118.
- Şahin, A. ve Akçay, A. (2011). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Bilgisayar Destekli Eğitime İlişkin Tutumlarının İncelenmesi. *Journal of Turkish Studies*, 6(2), 909-918.
- Tabata, L. N. ve Johnsrud, L. K. (2008). The Impact of Faculty Attitudes toward Technology, Distance Education, and Innovation. *Research in Higher Education*, 49(7), 625-646.
- Tüysüz, C. ve Aydın, H. (2007). Web Tabanlı Öğrenmenin İlköğretim Okulu Düzeyindeki Öğrencilerin Tutumuna Etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(22), 73-84.
- Tüysüz, C., Akçay, H. ve Aydın, H. (2005). The Effect of The "Hybrid Model" on The 7th and 8th Year Turkish Students' Success Related to The Chemistry Subjects. *Journal of Baltic Science Education*, 2(8), 35-45.
- Ural, O. (2007). Attitudes of Graduate Students toward Distance Education, Educational Technologies And Independent Learning. *Turkish Online Journal of Distance Education TOJDE*, 8(4), 34-43.

- Usta, E. ve Korkmaz, Ö. (2010). Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Yeterlikleri Ve Teknoloji Kullanımına İlişkin Algıları İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 1335-1349.
- Victoria, B. (2003). Web-Based Technology Has Immediate Impact on Student Success in Higher Education, Landmark McGraw-Hill Study Finds, 16.10.2020 tarihinde <http://www.mcgrahill.ca/highereducation/student+success/index.php> web adresinden alınmıştır.
- Vrasidas, C. ve McIsaac, M.S. (2000). Principles of Pedagogy and Evaluation for Web-Based Learning. *Educational Media International*, 37(2), 105-111.
- Vural, H. G. (2014). *Web Tabanlı Eğitim Modülü Tasarımının Öğrenci Başarılarına Etkisi ve Öğrenci Görüşleri Yönünden Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi / Fen Bilimleri Enstitüsü, Isparta.
- Yenilmez, K. ve Ersoy, M. (2008). Matematik Öğretmeni Adaylarının Bilgisayar Destekli Eğitim Yapmaya Yönelik Tutumları. *Proceedings of 8th International Educational Technology Conference Tam Metni içinde* (s. 600-603).
- Yenilmez, K., Balbağ, M. Z. ve Turğut, M. (2017). Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 96-112.
- Yılmaz, G. K. ve Güven, B. (2015). Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Algılarının Metaforlar Yoluyla Belirlenmesi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 6(2), 299-322.
- Yılmaz, Ş. ve Tüfekçi, A. (2013). Web Temelli Bir Eğitim Yazılımının Kullanılabilirliği: “TTnet Vitamin İlköğretim 6.Sınıf Matematik Örneği. *Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 14(1), 215-226.

